

Cal Miqueló de dalt i de baix

Gisclareny

Ubicació

Comarca:	Berguedà
Lloc/Adreça:	A la part més elevada del nucli de Vilella al costat del camí ral i a sota de Puigventós.
Emplaçament	Pista de Berta a Vilella (5 km) primer encreuament de Vilella amb el nom de la casa a 250 m. Al final de la pista les ruïnes són damunt.
Alçada:	1056,9
Coordenades:	
Latitud:	42.2437
Longitud:	1.80885
UTM Est (X):	401728
UTM Nord (Y):	4677521

Classificació

Número de fitxa	08093 - 203
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Conjunt arquitectònic
Estil / època:	Modern Popular
Segle	XVI-XIX
Estat de conservació	Dolent
Notes de conservació:	Arruïnada i coberta de vegetació
Protecció	Inexistent
Accés	Obert
Ús actual:	Sense ús
Titularitat	Privada
Titular:	08092A007000350000YJ
Fitxes associades:	
Cal Vaqué, abans Mas Parer	
Cal Ponet	
Cal Toni Joan, mas Llitjós o Vilella	
Autoria de la fitxa	Pere Cascante i Torrella

Descripció

Ruïnes de dues cases; Cal Miqueló de Dalt i Cal Miqueló de baix situades a la part més alta del nucli de Vilella i orientades a migdia al costat del camí ral de Vilella a les Llenes. La primera i mirant a la part sud damunt d'un petit promontori rocós, està formada pel cos de la masia principal amb la pallissa annexa i tancada darrere una era coberta de bardisses. La masia és de planta rectangular i formada per dues crugies de planta baixa, primer pis i sota teulada coberta amb teulada a dues vessants (avui desapareguda) damunt de cavalls i llates de fusta i amb el carener perpendicular a la façana principal orientada a migdia. En quant a l'organització i distribució de les seves obertures hi ha un predomini del massís respecte el buit, especialment a la façana oest i nord que són pràcticament cegues. En canvi la façana sud és on hi ha la de les obertures resoltes mitjançant una porta allindada i amb bastiments de pedra a la planta baixa, avui convertida en un gran esvoranc, i dues finestres allindades en fusta i arc rebaixat interior al primer pis i dues més a la planta superior. A sota el pinyó del mur tester encara es conserven els orificis quadrangulars dels antics colomars. L'aparell és de maçoneria de carreus de pedra mal treballats i escairats, units amb argamassa de calç de color ocre i disposats en filades irregulars. Únicament són amb aparell de pedra picada les cantonades principals. L'interior avui completament enderrocat es pot endevinar la seva antiga distribució a base de quadres a la planta baixa i cuina-menjador al primer pis. Encara es conserva l'antic aiguamans amb la pica de pedra encastada, la cuina econòmica amb els fogons i el tinell o prestatgeries per a la vaixela. Conserva també restes del seu antic revestiment intern. Adossat a l'est hi ha un segon volum o àmbit de les antigues pallisses cobert amb teulada a un sol vessant i parets de maçoneria. Tant un cos com l'altre estan delimitats per l'espai de l'era situat a llevant i separats de la casa de Cal Miqueló de Dalt mitjançant una carrera del camí ral. La casa de Cal Miqueló de "dalt" es troba al nord de l'anterior, presenta una planta més aviat quadrada amb una estructura de planta baixa i un primer pis cobert amb teulada a dues vessants (desapareguda) de teula ceràmica damunt de cavalls i llates de fusta i amb el carener perpendicular a la façana principal orientada a sud. La distribució de les façanes hi ha un predomini del massís respecte el buit centrant-se la major part de les obertures a llevant que és on hi ha l'era de batre malgrat que avui dia són pràcticament irreconeixibles degut a l'avançat estat de ruïna. L'aparell és de maçoneria de carreus de pedra mal treballats i escairats, units amb morter de calç i col·locats en filades irregulars. L'era s'obre a la part de llevant i està construïda damunt importants murs de sosteniment i a la vegada delimitada per un baluard al que s'hi pot accedir per un portal coronat en arc rebaixat de pedra tosca obert a la cantonada sud-est.

Observacions:

Es tracta de dues cases que en un primer moment en deuriem ser una de sola que guarda els trets i les característiques més essencials de les cases de Gisclareny a base d'estructures simples amb les quadres i pallisses annexes i tancades darrere d'una era de batre el gra.

Història

La casa de Cal Miqueló es troba esmentada per primera vegada el 1863 amb el nom de Cal Miqueló de Dalt i Cal Miqueló de baix. Amb tot pensem que la casa podria correspondre o bé amb la casa de "Cal Rafilat" o "Cal Rabost" tant esmentades per la documentació escrita (Cadastre de 1776 i Amillament de 1863), però cal tenir en compte que es tracta de cases que han canviat sovint de nom i per tant resulta difícil saber a quina casa es referia ja que al veïnat de Vilella s'hi troben documentades altres cases que no han pogut ser

fitxades. Tot i així sembla que aquesta casa segons la fàbrica dels seus murs sembla una obra de la fi del segle XVI o principi del XVII. Referent a Cal Miqueló pensem que també va ser adquirida pels Campà als senyors de Còdol a mitjans del segle XVII. El nom de Cal Rafilat apareix al 1714. Amb tot al cadastre de 1776 (AHG. Cadastre 1776) no sabem a quina casa pertany potser la casa núm. 90 dita Miquel Rafilat on hi tenia 5 cases que pagava un cens de 9 sous i 10 diners de cadastre reial i no se sap quant de bestiar. El 1863 segons l'amillament (ACA llibrets de compliment pasqual. Amillament de 1863. Extret de Martín, E; 2005. Annex 21 i 22) especifica que la casa estava a mans de Josep Companyó que estava ocupada per 5 persones majors de 7 anys, i pagava 494 rals de contribució rural, 72 d'urbana i 80 com a caps de bestiar. En nom de Joan Companyó hi havia la casa de Cal Rafilat que pot ser una referència de les dues cases que posseïen juntament amb Cal Miqueló ocupada per 5 persones majors de 7 anys, amb una contribució rural de 186 rals i una urbana de 39. Tant una com l'altra no van sobreviure el flux migrador del 1900 on surten esmentades com a abandonades..

Bibliografia

CABALLÈ I CANTALAPIEDRA, F (1996). Les tres-centes cases de Giscareny. Columna Albí; MARTIN, E (2005). Una mirada sobre la història de Gsclareny. DDAA (2007) Catàleg específic de masies i cases rurals de Gisclareny. Fixa núm. 07 Annex a la normativa. (dades històriques a les masies incloses). AHG. Cadastre de 1776. ACA: Llibrets de compliment Pasqual. Amillament de 1863. Extret de Martín, E; 2005. Annex, 21 i 22

